

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

17 юли 2014 година*

„Преюдициално запитване — Право на събиране на семейството — Директива 2003/86/ЕО — Член 4, параграф 5 — Национална правна уредба, според която се изисква кандидатът за събиране на семейството и съпругът да са навършили 21 години към датата на подаване на заявлението за събиране на семейството — Съответстващо тълкуване“

По дело C-338/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Verwaltungsgerichtshof (Австрия) с акт от 29 май 2013 г., постъпил в Съда на 20 юни 2013 г., в рамките на производство по дело

Marjan Noorzia

срещу

Bundesministerin für Inneres,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: R. Silva de Lapuerta (докладчик), председател на състав, J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis, J.-C. Bonichot и Ал. Арабаджиев, съдии,

генерален адвокат: P. Mengozzi,

секретар: A. Calot Escobar,

като има предвид становищата, представени:

- за г-жа Noorzia, от L. Binder, Rechtsanwalt,
- за австрийското правителство, от C. Pesendorfer, в качеството на представител,
- за гръцкото правителство, от M. Michelogiannaki, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от M. Condou-Durande и W. Bogensberger, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 30 април 2014 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: немски.

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 4, параграф 5 от Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството (ОВ L 251, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 164).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-жа Noorzia и Bundesministerin für Inneres (Федерален министър на вътрешните работи, наричан по-нататък „Bundesministerin“) по повод отхвърлянето от страна на последния на заявлението ѝ за получаване на разрешение за установяване с цел събиране на семейството.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Член 4 от Директива 2003/86 гласи:

„1. Държавите членки разрешават влизането и пребиваването в съответствие с настоящата директива и при условие, че са спазени изискванията на глава IV, а също и на член 16, на следните членове на семейството:

- a) съпруг на кандидата за събиране на семейството;

[...]

5. С цел да се осигури по-добро интегриране и да се предотвратят насилствените бракове държавите членки могат да изискат кандидатът за събиране на семейството и неговият съпруг да са на минимална възраст, която да не надхвърля 21 години, преди съпругът да може да се присъедини към него.

[...]“.

Австрийското право 4 От акта за преюдициално запитване е видно, че спорът по главното производство се урежда от Закона за установяването и пребиваването (Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz, BGBl. I, 100/2005, наричан по-нататък „NAG“), влязъл в сила на 1 януари 2006 г.

- 5 В редакцията му, приложима към фактите по делото по главното производство (BGBl. I, 111/2010), член 46, параграф 4 от NAG предвижда, че при наличието на определени условия на членовете на семейството на гражданите на трети страни могат да бъдат издавани разрешения за пребиваване.
- 6 Член 2, параграф 1, точка 9 от NAG определя понятието „член на семейството“, както следва:

„Член на семейството: лице, което е съпруг или малолетно или непълнолетно дете, включително осиновено или доведено дете (членовете на семейството в тесен смисъл); в допълнение това важи и за регистрираните партньори; съпрузите и регистрираните партньори трябва да са навършили 21 години към датата на подаване на заявлението; ако в хипотезата на полигамни бракове някой (някоя) от съпрузите (съпругите) вече се е установил(а) на федералната територия с кандидата за събиране на семейството, останалите съпрузи (съпруги) не се смятат за членове на семейството, които имат право да получат разрешение за пребиваване“.

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

- 7 Г-жа Noorzia е афганистанска гражданка, родена на 1 януари 1989 г., която на 3 септември 2010 г. с цел събиране на семейството е подала заявление, за да ѝ бъде разрешено да се установи със своя съпруг, който е роден на 1 януари 1990 г., живее в Австрия и също е афганистански гражданин.
- 8 С решение от 9 март 2011 г. Bundesministerin отхвърля това заявление по съображения, че макар на 1 януари 2011 г. съпругът на г-жа Noorzia да е навършил 21 години, към датата на подаване на заявлението в австрийското посолство в Исламабад (Пакистан) той все още не е бил навършил посочената възраст и следователно едно от специалните условия за събиране на семейството не е изпълнено.
- 9 Bundesministerin твърди, че условието лицето да е навършило 21 години към датата на подаване на заявлението, е в съответствие с Директива 2003/86.
- 10 Г-жа Noorzia подава жалба срещу решението на Bundesministerin пред запитващата юрисдикция, която счита, че член 4, параграф 5 от Директива 2003/86 не посочва ясно кой момент следва да се вземе предвид, за да се прецени дали въведеното с тази разпоредба ограничение за 21-годишна минимална възраст е спазено.
- 11 При тези обстоятелства Verwaltungsgerichtshof (административен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Следва ли член 4, параграф 5 от Директива [2003/86] да се тълкува в смисъл, че не допуска съществуването на разпоредба [от националното право], съгласно която съпрузите и регистрираните партньори трябва да са навършили 21 години към датата на подаване на заявлението, за да може да се считат за членове на семейството, които имат право на събиране на семейството?“.

По преюдициалния въпрос

- 12 Най-напред следва да се отбележи, че с цел да се осигури по-добро интегриране и да се предотвратят насилствените бракове член 4, параграф 5 от Директива 2003/86 допуска държавите членки да определят минимална възраст, която не може да надхвърля 21 години и трябва да бъде навършена от кандидата за събиране на семейството и неговия съпруг, преди последният да може да се присъедини към него.
- 13 Тъй като обаче в тази разпоредба не се посочва датата, която следва да се вземе предвид от националните власти, за да се прецени дали условието относно минималната възраст е изпълнено, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 4, параграф 5 от Директива 2003/86 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска съществуването на национална правна уредба, съгласно която съпрузите и регистрираните партньори трябва да са навършили 21 години към датата на подаване на заявлението, за да може да се считат за членове на семейството, които имат право на събиране на семейството.
- 14 Във връзка с това следва да се отбележи, че като не уточнява дали националните власти трябва да вземат предвид датата на подаване на заявлението за събиране на семейството или датата на произнасянето по това заявление, за да определят дали условието относно минималната възраст е изпълнено, законодателят на Съюза е предоставил на държавите членки свобода на преценка, при условие че не се накърнява ефективността на правото на Съюза.

- 15 В това отношение е важно да се отбележи, че минималната възраст, определена от държавите членки съгласно член 4, параграф 5 от Директива 2003/86, отговаря в крайна сметка на възрастта, на която според съответната държава членка се счита, че дадено лице е достигнало достатъчна зрялост, не само за да се противопостави на принудителен брак, но също така за да може доброволно да избере да се установи със съпруга си в друга държава с цел там да има с него семеен живот и да се интегрира.
- 16 От тази гледна точка трябва да се приеме, че мярка като разглежданата по главното производство, която изисква кандидатът за събиране на семейството и неговият съпруг да са навършили изискуемата минимална възраст към датата на подаване на заявлението, не препятства упражняването на правото за събиране на семейството, нито прави упражняването му прекомерно трудно. Освен това такава мярка не поставя под съмнение целта за предотвратяване на насилствените бракове, доколкото позволява да се предположи, че изискването лицата да са навършили 21 години към датата на подаване на заявлението се свързва с по-голямата им зрялост и с това, че по-трудно може да им се повлияе да сключат насилствен брак и да приемат събиране на семейството, отколкото ако към тази дата са под 21-годишна възраст.
- 17 Освен това вземането предвид на датата на подаване на заявлението за събиране на семейството с цел да се определи дали условието за минимална възраст е изпълнено съответства на принципа на равно третиране и на принципа на правна сигурност.
- 18 Всъщност, както посочва австрийското правителство, критерият относно датата на подаване на заявлението позволява да се гарантира еднакво третиране на всички заявители, които в един и същи момент се намират в едно и също положение, като се гарантира, че уважаването на заявлението зависи основно от обстоятелства, свързани със заявителя, а не от такива, свързани с администрацията, като времетраенето за обработване на заявлението.
- 19 С оглед на всички изложени по-горе съображения на поставения въпрос следва да се отговори, че член 4, параграф 5 от Директива 2003/86 трябва да се тълкува в смисъл, че допуска съществуването на национална правна уредба, съгласно която съпрузите и регистрираните партньори трябва да са навършили 21 години към датата на подаване на заявлението, за да може да се считат за членове на семейството, които имат право на събиране на семейството.

По съдебните разноски

- 20 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

Член 4, параграф 5 от Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството трябва да се тълкува в смисъл, че допуска съществуването на национална правна уредба, съгласно която съпрузите и регистрираните партньори трябва да са навършили 21 години към датата на подаване на заявлението, за да може да се считат за членове на семейството, които имат право на събиране на семейството.

Подписи